

משנה שלובה

המשניות הנלמדות השבוע (לפי הלוח היומי) עם רע"ב משולב

יח - כד ניסן, פסחים פ"ז מ"ג - פ"ח מ"ג

ראשון יח ניסן

פסחים פרק ז

ג

סָבוּ בְשֶׁמֶן תְּרוּמָה שֶׁמֶתָר לְסוּךְ הַפֶּסַח בְּמֵי פְרוּת, אִם חֲבוּרַת כֹּהֲנִים, יֹאכְלוּ. אִם יִשְׂרָאֵל, אִם חֵי הוּא, יְדִיחֲנוּ דְלֹא בִלְע. וְאִם צָלִי הוּא בְעֵי קְלִיפָה מְשוּם דְּבִלְע, יִקְלֹף אֶת הַחֲצִיצוֹן.

סָבוּ בְשֶׁמֶן שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנֵי, לֹא יַעֲשֶׂנוּ דָמִים עַל בְּנֵי חֲבוּרָה, שְׂאִין פּוֹדֵין מוֹכְרִים מַעֲשֵׂר שְׁנֵי בִירוּשָׁלַיִם וְאֶפְלוּ לֹאכְלוּ בְטֶהְרָה, דְּכִתִּיב (דְּבָרִים יד) וְנָתַתְּ בַפֶּסֶף וְצָרַת הַפֶּסֶף בְּיַדךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמִּקְוֹם:

ד

חֲמִשָּׁה דְּבָרִים* בָּאִין בְּטֶמְאָה וְאִין נֹאכְלִין בְּטֶמְאָה. הָעֶמֶר, וְשֵׁתֵי הַלֶּחֶם, וְלֶחֶם הַפָּנִים, וְזֹבְחֵי שְׁלָמֵי צִבּוֹר כִּבְשֵׁי עֲצֵרָה. שְׂאִין שְׁלָמִים אַחֲרֵים לְצִבּוֹר, וְשְׁעִירֵי רִאשִׁי חֲדָשִׁים וְלֹא תֵבִי שְׁעִירֵי רִגְלִים, דְּכִיּוֹן דְּאִשְׁמַעֲיִן זִבְחֵי שְׁלָמֵי צִבּוֹר שֶׁהֵן מִינֵי דְמִים וְאִין נֹאכְלִין בְּטֶמְאָה, הוּא הַדִּין לְכָל שְׂאֵר מִינֵי דְמִים, וְלֹא אִיצְטְרִיךְ לְמִתְנֵי שְׁעִירֵי רִאשִׁי חֲדָשִׁים אֲלֵא מְשוּם דְּלֹא כְּתִיב בְּהוּ מוֹעֵד, וְסָלְקָא דְעַתָּה אֲמִינָא לֹא לְדַחוּ אֶת הַטֶּמְאָה, דְּהָא כָל קִרְבָּנוֹת צִבּוֹר מִמוֹעֵד נִפְקָא לָן. דְּכִתִּיב בְּכֹלֵהוּ אֱלֹהֵי תַעֲשׂוּ לֵה' בְּמוֹעֲדֵיכֶם.

חֲמִשָּׁה דְּבָרִים. אִין לָךְ בְּצִבּוֹר קִרְבָּן נֹאכְלֵי אֲלֵא אֵלֹו, וְקִרְבָּן צִבּוֹר דּוֹחָה אֶת הַטֶּמְאָה, דְּלִפְיֵין מִפְּסַח דְּכִתִּיב בִּיהַּ בְּמוֹעֵדוֹ, וְדוֹחָה אֶת הַטֶּמְאָה כְּשֶׁרֶב הַקֹּהֶל טֶמְאִים, דְּהִכִּי אֲמָרִין אִישׁ כִּי יִהְיֶה טֶמֶא וְכוּ', יְחִיד נְדָחָה וְאִין צִבּוֹר נְדָחִין, וְבִקְרָבָנוֹת צִבּוֹר כְּתִיב (בְּמִדְבָר כט) אֱלֹהֵי תַעֲשׂוּ לֵה' בְּמוֹעֲדֵיכֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּפֶסֶח בְּמוֹעֵדוֹ, וְאִשְׁמַעֲיִן מִתְנִיתִין דְּאָף עַל גַּב דְּקִרְבִּין בְּטֶמְאָה לֹאִפְזָקִי צִבּוֹר יְדֵי חוֹבְתָן, אִין נֹאכְלִים בְּטֶמְאָה. וְהָא דְתַנִּי חֲמִשָּׁה דְּבָרִים וְלֹא תֵבִי קִרְבָּנוֹת צִבּוֹר וְכוּ', מְנַיֵּן לְמַעוֹטֵי חֲגִיגַת הַרְגְלִים פְּלִם, דְּדָמֵי לְקִרְבָּן צִבּוֹר מְשוּם דְּאֵתוּ בְּכַוְנָא בְּאִסְפַּת חֲבָרִים לְרַגְלֵי, וְאִינֵם דּוֹחִים אֶת הַטֶּמְאָה כְּדָרְךָ שְׂאִין דּוֹחִים אֶת הַשֶּׁבֶת:

הַפֶּסֶח שֶׁבָּא בְּטֶמְאָה, נֹאכְלֵי בְּטֶמְאָה, שְׁלֵא בָּא מִתְחַלְתּוֹ אֲלֵא לֹאכִילָהּ שְׁכַשְׁנָצְטוּהָ עֵקֶר מִצּוֹת פֶּסַח לֹאכִילָהּ נִצְטוּהָ, דְּכִתִּיב (שְׁמוֹת יב) לְפִי אֲכָלוּ, וְכִי שְׂרִיָה רַחֲמָנָא לְאַתּוּ! בְּטֶמְאָה מֵאִישׁ נְדָחָה וְאִין צִבּוֹר נְדָחִין, אֲדַעְתָּא לְמִיכְלִיָה שְׂרִיָה:

שני יט ניסן

ה

נְטֵמָא הַבְּשָׂר וְהַחֲלֵב קִיָּם, אִינוּ זוֹרֵק אֶת הַדָּם דְּעֵקֶר פֶּסַח לֹאכִילַת אָדָם אֲתֵי. נְטֵמָא הַחֲלֵב וְהַבְּשָׂר קִיָּם, זוֹרֵק אֶת הַדָּם. וּבִמְקַדְשֵׁין אִינוּ כֵן, אֲלֵא אָף עַל פִּי שְׁנֵטְמָא הַבְּשָׂר וְהַחֲלֵב קִיָּם שְׂאֶפְלוּ נְטֵמָא בְּשַׂר וְחֲלֵב קִיָּם, זוֹרֵק אֶת הַדָּם:

ו

נְטֵמָא קֹהֶל אוֹ רַבּוֹ נְטֵמָא קֹהֶל. בְּטֶמְאָה מַת, שְׂאִין פֶּסַח נְדָחָה מִפְּנֵי הַטֶּמְאָה אֲלֵא מִטְּמַאֵת מַת, אוֹ שֶׁהֵיוּ הַכֹּהֲנִים טֶמְאִים וְהַקֹּהֶל טְהוֹרִים, יַעֲשֶׂה בְּטֶמְאָה וְאֶפְלוּ טֶמְאִים יְחִידִים, דְּהָא [פֶּסַח] דְּטְהוֹרִים גּוֹפִיָהוּ בְּטֶמְאָה אֲתוּ מְשוּם כֹּהֲנִים, שְׂאִין קִרְבָּן צִבּוֹר הַבָּא בְּטֶמְאָה חֲלוּקֵי, מֵאֲחֵר שְׁקִרְבָּן רַבִּים בָּא בְּטֶמְאָה אִף הַיְחִידִים עוֹשִׂים בְּטֶמְאָה.

נְטֵמָא מַעוֹט הַקֹּהֶל, הַטְּהוֹרִין עוֹשִׂין אֶת הָרֵאשׁוֹן, וְהַטְּמֵאִין עוֹשִׂין אֶת הַשֵּׁנִי:

שלושי כ ניסן

ז

הַפֶּסֶח שֶׁנִּזְרַק דָּמוֹ, וְאַחַר כֵּן נוֹדַע שְׁהוּא הַפֶּסַח אוֹ הַדָּם טֶמְאָה, הַצִּיץ מְרַצָּה וּפְטוֹר מִפֶּסַח שְׁנֵי.

נְטֵמָא הַגּוֹף נְטֵמָא. בְּעֵלְיוֹ טֶמַאֵת הַגּוֹף בְּמַת, אִין הַצִּיץ מְרַצָּה וְחִיב בְּפֶסַח שְׁנֵי, דְּהָא בְּשַׁעַת זְרִיקָה לֹא בֵר מַעֲבָד פֶּסַח הוּא, דְּרַחֲמָנָא דְחִיָּה, מִפְּנֵי שְׂאֲמָרוֹ, הַנְּזִיר דְּכִתִּיב (בְּמִדְבָר ו) וְכִי יָמוּת מִתְּעֵלְיוֹ [וְגו'] וְהִמָּיִם הָרֵאשׁוֹנִים יִפְלוּ, דָּאֵם נְטֵמָא בְּמַת קִדְּם הַבָּאֵת קִרְבָּנוֹתָיו סוֹתֵר וְעוֹשֶׂה פֶּסַח, הַצִּיץ

מְרִצָּה עַל טְמֵאת הַדָּם ותגלחתו כשרה ומתיר לשתות יין ולטמא למתים, **ואין הציץ מרצה על טמאת הגוף** ואם [טמא] בשעת הבאת קרבנותיו סותר הפל.

נטמא גופו טמאת התהום כל טמאת מת שלא ידע בה אדם קדם לכן נקראת טמאת התהום, **הציץ מרצה** דהלכה למשה מסיני שהתיר טמאת התהום להם, כיון שלא הפיר בה אדם בטמאה זו מעולם. ואם נודע לו בטמאה זו אחר שהקריב פסחו אין צריך לעשות פסח שני. וכן נזיר שנודע לו בטמאת התהום לאחר שהביא קרבנותיו אין צריך להביא קרבן טמאה. ולא אמרו טמאת התהום אלא בטמאת מת בלבד:

ח

נטמא שלם או רבו, שורפין אותו לפני הבירה כל המקדש פלו קרוי בירה. ושורפים אותו שם כדי לבישן. שיזחרו שלא יבאו עוד לידי טמאה **מעצי המערכה** שלא לביש את מי שאין לו עצים. **נטמא מעוטו, והנותר** וכן נותר של פסח טהור, **שורפין אותו בתצרותיהן או על גגותיהן מעצי עצמן.** הציקנין העצריני. צרי עין **שורפין אותו** שורפין אותו מעוט שנטמא והנותר מפסח טהור **לפני הבירה, בשביל להנות מעצי המערכה:**

רביע כ"א ויסן

ט

הפסח שיצא חוץ לחומה או שננטמא, ישרף מיד בארבעה עשר, ולא צריך לאשהו"י עד הבקר של חמשה עשר כדי שתעבר צורתו דהינו שיבא לידי נותר. ומיהו ביום טוב לא מצי שרף ליה, דאין שורפין קדשים ביום טוב.

נטמאו הבעלים או שמתו אין פסולו בגופו אלא מהמת דבר אחר, **תעבר צורתו** ימתין עד שיבא לידי נותר, ואחר כך ישרפנו **וישרף בששה עשר.** רבי יוחנן בן ברוקא אומר, אף זה ישרף מיד, **לפי שאין לו אוכלין:** מה זה ישנף מיד. רבי יוחנן בן ברוקא לא פליג אתנא קמא אלא קשנטמאו הבעלים או מתו קדם זריקת הדם, דלא איחזי בשר באכילה והוה ליה כפסולו בגופו. ואין הלכה כרבי יוחנן בן ברוקא:

י

העצמות שאינו יכול לשברן, מפני שנאסרה שבירת עצם, ונותר בהן מח וטעון שרפה, **והגידין** שהן אסורין באכילה ואין חזבין עליהן מן התורה, כגון שמנו של גיד הנשה, שהוא מתיר, אלא שישאל קדושים נהגו בו אסור. אי נמי הגיד החיצון הסמוך לבשר, שהוא אסור, ואין חזבין עליו, ומן התורה הוי נותר, ולאכלו אי אפשר דרבנן אסוריהו, **והנותר** בשר פסח שנתעצלו באכילתו ונותר, **ישרפו בששה עשר** שהוא חלו של מועד. אף על פי שפסל בבקר ראשון אין ראשי לשרפו ביום טוב, דשרפת קדשים עשה, ויום טוב עשה ולא תעשה, ואין עשה דוחה את לא תעשה ועשה.

חל ששה עשר להיות בשבת, ישרפו בשבעה עשר, לפי שאינן דוחין לא את השבת ולא את יום טוב:

חמישי כ"ב ויסן

יא

כל הנאכל בשור הגדול שכבר הקשה כל העתיד להקשות בו, יאכל בגדי הרך ראוי לאכילה בפסח בן שמנה ימים. אבל מה שאין נאכל בשור הגדול אין נמנין עליו בפסח אף על פי שעקשיו הוא רך, הואיל וסופו להקשות, **וראשי כנפים והסחוסים** הכי קאמר, ומהו הנאכל בשור הגדול, ראשי כנפים, הסחוס שקורין טנרו"ס בלע"ז שבראש כף הכתף, ושאר סחוסים כגון תנוך האזן וסחוסי החזה והצלעות הקטנות שבסוף השדרה, הואיל ובשור הגדול נאכלים על ידי שליחה, יאכלו בגדי הרך עלי.

השובר את העצם בפסח הטהור, הרי זה לוקה ארבעים. אבל המותר בטהור (אינו לוקה את הארבעים) דכתיב (שמות יב) ולא תותירו ממנו עד בקר והנותר ממנו עד בקר באש תשרפו, בא הכתוב לתן עשה אחר לא תעשה, לומר אם עברת על לאו, קים עשה שבו ואיך לוקה. אי נמי דהוי לאו שאין בו מעשה, וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו **והשובר בטמא, אינו לוקה את הארבעים** דכתיב (שם) ועצם לא תשברו בו, בכשר מזרה על שבירת עצם, ואינו מזרה על שבירת עצם בפסול:

יב

אבר מן הפסח שיצא מקצתו חוץ למחצתו, וצריך לחתך את היצא דכתיב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, ודרשינן ביה כל בשר שיצא בשדה כלומר שיצא חוץ למחצתו, כגון קדשי קדשים שיצאו חוץ לעזרה וקדשים קלים שיצאו חוץ לירושלים, אותו בשר היצא טרפה הוא ולא תאכלו, חותך את הבשר היצא סביב עד שמגיע לעצם, וקולף עד שמגיע לפרק, וחותך. ומולף. את הבשר שלא יצא לחוץ עד שמגיע לפרק שמתחברים שם שני עצמות, ואוכל את הבשר שקלף, שהרי לא יצא, וחותך את הפרק ומשליך כל העצם שיצא מקצתו:

ובמקדשין בשאר קדשים חוץ מהפסח קוצצין בקופיין אותו מקצת האבר שיצא, שאין בו משום שבירת העצם. ובפסח אינו יכול לעשות כן, מפני שהוא מזוהר על שבירת עצם.

מן האגף ולפנים בלפנים אגף קרי כל מקום הגפת הדלתות שהוא חופף ונוקש שם כשסוגרו, דהיינו [משפת הפנימי של עבי הפתח עד מקום הנקישה. מן האגף ולפנים, דהיינו] תוך העיר ממש. כלפנים. ואוכלים שם קדשים קלים מן האגף ולחוץ דהיינו ממקום הנקישה ולחוץ בלחוץ. החלונות שבחומת ירושלים ועבי החומה ועבי ראש החומה בגגה בלפנים:

ששי כג ניסן

יג

שתי חבורות שהיו אוכלות פסח אחד בבית אחד, אלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין ואפלו נראים כשתי חבורות על פסח אחד לא אכפת לו, דרמנא אמר (שם יב) על הבתים אשר יאכלו אתו, דמשמע שני בני אדם אוכלין פסח אחד בשני בתים, דכתיב יאכלו [שנים], אותו חד פסח, [בתים] שנים. אבל אדם אחד אינו אוכל בשני מקומות, ולהכי מוקי בבית אחד יאכל, שאין אחד אוכל בשני בתים. ושתי חבורות ההופכות פניהם כשני בתים דמי, והמחם שמחממין בו את החמין שמוזגים בו היין באמצע רשאי לתן באמצע כדי שיהא נוח לשתייהן למזג לכאן ולכאן. ואף על פי שמפסיק בין החבורות, לא אכפת לו.

וכשהשמש עומד למזג וכשהשמש המשמש לשתייהן, עומד מחבורה אחת שהתחיל לאכל הפסח עמה ומזג לחבורה האחרת, קופצין את פיו סוגר וכולם את פיו ומחזיר את פניו לצד חבורתו, שלא יחשדוהו שהוא אוכל עם החבורה האחרת, דאין אדם אחד אוכל בשתי חבורות כדאמרן עד שמגיע אצל חבורתו ואוכל. והכלה שהיא בושא, הופכת פניה ואוכלת רשאה להפך פניה לצד אחר ולאכל, דפסח נאכל בשתי חבורות:

פרק ח

א

האשה בזמן שהיא בבית בעלה, שחט עליה בעלה ושחט עליה אביה, תאכל משל בעלה כל זמן שלא פרשה שדעתה בשל אביה, דמסתמא דעתה למנות על של בעלה.

הלכה רגל ראשון שלאחר נשואיה לעשות בבית אביה שקה דרך הנשואות ללכת לבית אביהו, שחט עליה אביה ושחט עליה בעלה, תאכל במקום שהיא רוצה וקגון שאינה רדופה עד הנה לילך לבית אביה תדיר, הלכה מספקא לן בהי ניחא לה.

יתום ששחטו עליו אפטרופסין יתום שהיו לו שני אפטרופסין והמנוהו זה על פסחו וזה על פסחו, יאכל במקום שהוא רוצה. עבד של שני שתפין, לא יאכל משל שניהן לא מפסחו של זה ולא מפסחו של זה, דמי נתן רשות לחלק האסד להמנות עם זה. ואין לו תקנה אלא אם כן רצו שניהם שימנה עם האסד.

מי שחציו עבד וחציו בן חורין, לא יאכל משל רבו אבל משל עצמו אוכל, דכיון דדינא הוי דכופין את רבו וכותב לו גט שחרור, אף על פי שעדין לא נשתחרר הרי הוא כבן חורין, הלכה אוכל משל עצמו:

שבת כז ניסן

ב

האומר לעבדו, צא ושחט עלי את הפסח, שחט גדי, יאכל רבו ממנו. ואף על גב דבכל שאר פסחים רגיל תדיר בטלה, כיון דלא פרש לו עליה סמיה. שחט טלה, יאכל. שחט גדי וטלה, יאכל מן הראשון והשני ישרף. ובגמרא מוקי לה דוקא במלך ומלכה, אית דאמרי משום שלום מלכות, ואית דאמרי מפני שסומכין על עבדיהם ואין מקפידים על סעודתן אם גדיים אם טלאים, הלכה יאכל מן הראשון כיון דליכא קפידא, דבראשון יצאו ידי חובתן. אבל אנשי דעלמא דקפדי, לא יאכל לא מן הראשון ולא מן השני, דקמיא לן אין נמנין על שני פסחים פאסד לאכל איזה מהם שיירצה, דאין בררה, וכי בעי למיכל מהא, דלמא בשעת שחיטה לא הוה דעתיה עליה.

שכח מה אמר לו רבו שפרש לו גדי או טלה, וזה שכח, ביצד יעשה, ישחט טלה וגדי ויאמר, אם גדי אמר לי רבי, גדי שלו וטלה שלי בגמרא מוקי לה כגון שהלך העבד אצל רועה הרגיל אצל רבו וירצה בתקנתו, ואמר לו, אם גדי אמר לך רבך, גדי שלו וטלה שלך על מנת שאין לרבך רשות בו, דכהאי גונא קנה העבד. דאי לאו הכי מה שקנה עבד קנה רבו, ונמצאו שניהם של רבו. ואם טלה אמר לי רבי, הטלה שלו וגדי שלי.

שָׁכַח רַבּוֹ מָה אָמַר לוֹ, שְׁנִיָּהֶם יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרָפָה, וּפְטוּרִין מִלְעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנֵי דָאָף עַל גַּב דְּשְׁנֵיהֶם יוֹצְאִים לְבֵית הַשְּׂרָפָה וְאִינוּ נֹאֲכְלִין מִפְּנֵי שְׁאִין הַמְּנַיִן נִכְרִים, מִיְהוּ שְׁחִיטָה וְזִרְיָקָה מְעֻלְתָּא הִיא, חָדָא אַהֲבֵי וְחָדָא אַהֲבֵי, דְקָמֵי שְׁמַיָּא גְלִיָּא:

ג

הָאוֹמֵר לְבָנָיו, הֲרִינִי שׁוֹחֵט אֶת הַפֶּסַח עַל מִי שְׁיַעֲלָה מִכֶּם רֵאשׁוֹן לִירוּשָׁלַיִם כְּדִי לְזַרְזוֹן קְאָמֵר, שְׁיַזְדַּרְזַח כָּל אֶחָד לִהְיוֹת רֵאשׁוֹן. וּמִיְהוּ כָּל בְּנֵי הַמְּנָה עַל הַפֶּסַח, אֲלֵא שְׁאוֹתוֹ שְׁיַעֲלָה רֵאשׁוֹן וְזָכָה רֵאשׁוֹן וְכָל אֲחֵיו יִזְכּוּ אַחֲרָיו עַל יְדוֹ, כִּיּוֹן שֶׁהַכֹּהֲנִים הִרְאִישׁוּן רֵאשׁוֹן וְרַבּוֹ, זָכָה בְּחֻלְקוֹ וּמְזָכָה אֶת אָחָיו עִמּוֹ.

לְעוֹלָם נִמְנֵן עָלָיו עַד שְׁיִהְיֶה בּוֹ כְּזֵית לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. נִמְנֵן וּמוֹשְׁבֵין אֶת יְדִיהֶן מִמֶּנּוּ עַד שְׁיִשְׁחַט. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם יְכוּל לְמַשָּׁה, אֶפְלוּ אַחַר שְׁחִיטָה עַד שְׁיִזְרַק עָלָיו אֶת הַדָּם עַד שְׁיִזְרַק הַדָּם. וּמוֹזָה רַבִּי שְׁמַעוֹן דָּאִין נִמְנֵן אֲלֵא עַד שְׁיִשְׁחַט. וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן:

ניתן להשיג את הגליון במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו', וכן במייל -

2711526@GMAIL.COM

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה